

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/83/2019
Identifikačné číslo spisu: 8212210680
Dátum vydania rozhodnutia: 19.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8212210680.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne O. W., bývajúcej v N., zastúpenej Advokátskou kanceláriou Krnáč s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Námestie slobody č. 2, proti žalovanej Základnej škole v Kružlove, so sídlom v Kružlove č. 94, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Staroň, so sídlom v Prešove, Hlavná č. 89, o zaplatenie 4.052,50 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1 C 439/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. júla 2017 sp. zn. 18 Co 234/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresnom súde Bardejov (ďalej ako „súd prvej inštancie“) domáhala proti žalovanej zaplatenia sumy 4.052,50 eur s 8,75 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.052,50 eur od 6. septembra 2012 do zaplatenia a náhrady trov konania.
2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 19. septembra 2016 č. k. 1 C 439/2015-330 vo výroku I. rozhodol tak, že žalobu zamietol a vo výroku II. rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vzhľadom na vykonané dokazovanie a oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi ako aj výpoveďami účastníkov konania žalobu v celom rozsahu zamietol, pretože dohoda o skončení pracovného pomeru z 24. augusta 2012 uzatvorená medzi žalobkyňou ako zamestnancom a O. W. podpísaným za zamestnávateľa Základnej školy v Kružlove je neplatným právnym úkonom, titulom ktorého neplatného právneho úkonu nemožno priznať nároky uplatnené v tomto konaní. Súd prvej inštancie uviedol, že Obec Kružlov starostom obce L. G. podaním z 8. decembra 2010 č. 363/2010 odvolala O. W. z funkcie riaditeľa Základnej školy v Kružlove s účinnosťou od 9. decembra 2010, pričom následne Obec Kružlov podaním z 8. decembra 2010 č. 362/2010 poverila vedením Základnej školy v Kružlove s účinnosťou od 10. decembra 2010 O. U. a následne Obec Kružlov podaním z 1. júna 2011 menovala O. U. do funkcie riaditeľky Základnej školy v Kružlove. Súd prvej inštancie uviedol, že teda ku dňu spisovania právneho úkonu dohody o skončení pracovného pomeru z 24. augusta 2012 nemohol za základnú školu vystupovať O. W., pretože v tom

čase už nebol riaditeľom ani zamestnancom Základnej školy v Kružlove. Súd prvej inštancie doplnil, že podanie žalobkyne z 24. augusta 2012 (dohoda o skončení pracovného pomeru) možno vyhodnotiť ako žiadosť o skončenie pracovného pomeru, na ktorú základná škola so štatútom O. U. reagovala oznámením, že súhlasí so skončením pracovného pomeru k 26. augustu 2012.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie. Krajský súd v Prešove (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 24. júla 2017 sp. zn. 18 Co 234/2016 vo výroku I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a vo výroku II. rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd svoje rozhodnutie čo do namietanej arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odôvodnil tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, hoci rozsahom stručnejšie, samo osebe spĺňa podmienky rozhodnutia súdu, kedy uviedol základné a rozhodujúce skutočnosti, ako aj uviedol predložené dôkazy a na základe toho aj vec správne právne posúdil, pričom na základe toho odvolací súd nemohol uznať námietku arbitrárnosti. Vo vzťahu k námietke, že O. W. nebol platne odvolaný z funkcie riaditeľa školy, odvolací súd uviedol, že v tejto súvislosti bola dôležitá skutočnosť, že v priebehu dokazovania boli predložené zo strany žalovanej dôkazy o tom, že O. W. nie je už zamestnancom základnej školy a tak nespĺňa ani kritériá pre to, aby platne vykonával funkciu riaditeľa. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalovaná predložila ako dôkaz skončenie pracovného pomeru zo 4. októbra 2011, čiže úkon, ktorý predchádzal podpísanej dohode so žalobkyňou, doručenie tohto okamžitého zrušenia pracovného pomeru k rukám O., ktorá zásielka nebola vyzdvihnutá v odbernej lehote, potom je pohľad a otázka platného či neplatného podpísania dohody o skončení pracovného pomeru so žalobkyňou v inom svetle. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR 3 Cdo 218/2007 a konštatoval, že pracovný pomer riaditeľa Základnej školy v Kružlove O. W. bol ukončený. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dal za pravdu súdu prvej inštancie, ktorý dospel k záveru, že dohoda o skončení pracovného pomeru žalobkyne s O. W. je absolútne neplatná a z toho dôvodu nárok žalobkyne na uplatnené päťmesačné odstupné ani nevznikol.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie. Svoje dovolanie odôvodnila poukazom na § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolateľka v dovolaní uviedla, že konštatovanie odvolacieho súdu v bode 9. nie je pravdivé a správne, keďže O. nebol nikdy preukázateľne právoplatne odvolaný zo svojej funkcie, a preto ku dňu spísania dohody o skončení pracovného pomeru z 24. augusta 2012 mohol za Základnú školu podpísať predmetnú dohodu a to z dôvodu, že bol v tom čase legitímnym riaditeľom školy. Dovolateľka uviedla, že Obec Kružlov ako zriaďovateľ školy postupoval úradne nesprávne a bez ohľadu na tento právny a skutkový stav aj protiprávne a to tým, že poveril s účinnosťou od 10. decembra 2010 štatutára základnej školy tretiu osobu O. U., čím tak bolo zabránené právoplatnému riaditeľovi O. vykonávať jeho funkciu, do ktorej bol riadne vymenovaný. Dovolateľka poukázala aj na to, že sám zriaďovateľ postúpil vec na vybavenie odvolaciemu orgánu, pričom ešte pred samotným postúpením veci nerešpektoval vôbec odkladný účinok podaného opravného prostriedku a postupoval úradne nesprávne. Uviedla, že 13. júna 2012 vydal Krajský školský úrad v Prešove rozhodnutie, ktorým rozhodol o opravnom prostriedku O., ktorým zrušil rozhodnutie Obce Kružlov o odvolaní z funkcie riaditeľa školy ako nezákonné a vrátil ho obci opätovne prejednať a rozhodnúť. Dovolateľka uviedla, že zriaďovateľ bez ohľadu na právny a skutkový stav protiprávne a bez legálneho právneho podkladu ignorujúci všetky výzvy a rozhodnutia nadriadených orgánov postupoval úradne nezákonne a nesprávne keďže 10. decembra 2010 poveril O. U.. Dovolateľka ďalej uviedla, že je zarážajúce ako odvolací súd vníma dohodu o skončení pracovného pomeru z 24. augusta 2012, keďže podľa názoru odvolacieho súdu je zákonné a správne, ak O. U. vyhodnotila dohodu o skončení pracovného pomeru ako žiadosť o skončenie pracovného pomeru dohodou. Ďalej uviedla, že v priebehu konania sa súd vôbec nevyporiadal s tým, kedy mala byť odpoveď podpísaná a doručená dovolateľke a kedy by teda podľa tejto vymyslenej konštrukcie malo dôjsť ku skončeniu pracovného pomeru. Rovnako uviedla, že súd sa taktiež nevyporiadal s tým kedy bola dovolateľka skutočne odhlásená z príslušných poisťovní. Dovolateľka ďalej uviedla, že nemá a nikdy nemala potrebu podávať žalobu o určenie neplatnosti dohody, keďže dovolateľka sa v celom rozsahu stotožňuje s obsahom predmetnej dohody a v tomto konaní sa domáha len nárokov vyplývajúcich z dohody. Dovolateľka na záver uviedla, že navrhuje, aby dovolací súd zmenil rozhodnutie tak, že žalovaná je povinná do 3 dní od právoplatnosti zaplatiť žalobkyňi sumu 4.052,50 eur, úroky z omeškania vo výške 8,75 % od 6. septembra 2012 do zaplatenia, alebo aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaná k uvedenému dovolaniu uviedla, že má za to, že je neprípustné, aby dovolateľka podala dovolanie z dôvodu vyplývajúceho z § 421 ods. 1 písm. b) CSP a zároveň z dôvodu podľa § 432 CSP, teda z dôvodu vyplývajúceho z § 421, ktorý odkazuje na § 432 CSP. Žalovaná uviedla, že súd prvej inštancie správne právne posúdil vec, ak mal za to, že dohoda o skončení pracovného pomeru z 24. augusta 2012 je neplatná, pretože O. W. nebol riaditeľom ZŠ v Kružlove, pričom uviedla, že jedinou právoplatnou riaditeľkou ZŠ v Kružlove je a v čase uzavretia neplatnej dohody o skončení pracovného pomeru bola O. U., ktorá sa zúčastnila výberového konania a toto výberové konanie vyhrala, toto výberové konanie prebehlo v súlade so zákonom a nebolo spochybnené žiadnym orgánom štátnej správy ani súdom. Žalovaná uviedla, že O. W. nemohol byť riaditeľom ZŠ, pretože nebol ani zamestnancom ZŠ, pretože ku skončeniu jeho pracovného pomeru došlo okamžitým skončením pracovného pomeru zo strany žalovanej. Žalovaná uviedla, že navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol a zaviazal žalobkyňu k náhrade trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť, nakoľko nie je prípustné.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

10. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a) prípustný predmet, b) lehota na podanie dovolania, c) náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

10.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

11. Teda ako je uvedené v bode 7.1. dovolateľka v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolateľka v dovolaní síce spochybňovala, že O. nebol nikdy preukázateľne právoplatne odvolaný zo svojej funkcie ako aj, že Obec Kružlov ako zriaďovateľ školy postupoval úradne nesprávne tým, že poveril s účinnosťou od 10. decembra 2010 štatutára základnej školy tretiu osobu O. U., ako aj to, že súd sa nevyporiadal s tým, kedy mala byť odpoveď podpísaná a doručená dovolateľke a kedy by teda malo dôjsť ku skončeniu pracovného pomeru, avšak uplatnený dovolací dôvod dovolateľka nevymedzila spôsobom vyplývajúcim z § 432 ods. 2 CSP, t. j. neuviedla konkrétne, ktorá právna otázka v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

12. Dovolací súd uvádza, že uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu

predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Na rozdiel od doterajšej právnej úpravy v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, keď výlučne odvolací súd mohol vysloviť, že je v jeho rozhodnutí riešená otázka zásadného právneho významu, na ktorú samostatným výrokom pripustil dovolanie a dovolací súd nemal oprávnenie skúmať, či skutočne ide o otázku zásadného právneho významu, ale bol oprávnený preskúmať takéto rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rámci pripustenej otázky, súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. Predpokladom prípustnosti dovolania je dôsledné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom musí uviesť svoj názor na riešenie tejto právnej otázky (§ 393 ods. 2, 3 CSP). V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

13. Dovolací súd tak uvádza, že otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Dovolací súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že samotné polemizovanie dovolateľky v dovolaní s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybnovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b) CSP. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd, a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (viď komentár autorov Edmund Horváth a Andrea Andrášiová k Civilnému sporovému poriadku). A preto vzhľadom na uvedené dovolací súd uvádza, že dovolateľka uplatnený dovolací dôvod nevymedzila spôsobom vyplývajúcim z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. neuviedla konkrétne, ktorá právna otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená.

14. Vzhľadom na skutočnosť, že dovolateľka nevymedzila právnu otázku spôsobom vyplývajúcim z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

15. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.